

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

Назив програма: Географија

ПРЕДМЕТ: ГЕОГРАФИЈА

РАЗРЕД: Шести

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА географије је да ученик појмовно и структурно овлада природногеографским, демографским, насеобинским, политичкогеографским, економскогеографским, интеграционим и глобалним појавама и процесима уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Ред. број	НАСТАВНА ТЕМА	обрада	утврђивање	укупно
I	ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА	2	1	3
II	ГЕОГРАФСКА КАРТА	8	5	13
III	СТАНОВНИШТВО	7	3	10
IV	НАСЕЉА	4	3	7
V	ПРИВРЕДА	7	5	12
VI	ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ	9	7	16
VII	ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ	7	4	11
	УКУПНО	45	27	72

Кључни појмови садржаја: карта, географска ширина и дужина, компас, насеље, село град, привреда, индустрија, држава, облик владавине, регије Европе.

Редни број	Предметни исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Тема/област	Садржаји	Компетенције Опште међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма (Дидактичко-методичкоупутство)
1.	- Успоставља везе између физичкогеографских и друштвеногеографских објеката, појава и процеса	ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА (20+1У=3)	Друштвена географија, предмет проучавања и подела	Компетенција за учење Одговорно учење у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Рад с подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	-Упознати ученике са општим предметом проучавања друштвене географије. -Упознати ученике са друштвено-географским дисциплинама и њиховим предметима проучавања, као и са њиховим везама са другим географским дисциплинама и другим наукама. -Помоћи ученицима да повежу постојећа знања у друштву са географијом као науком.
2.	- одређује математичкогеографски положај на Земљи; - анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; - оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе;	ГЕОГРАФСКА КАРТА (80+5У=13)	Географска/картографска мрежа Географска ширина и географска дужина, часовне зоне Појам карте и њен развој кроз историју Елементи карте (математички, географски и допунски) Картографски знаци и методе за представљање	Компетенција за учење Одговорно учење у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	-Оспособити ученике да усвоје и разумеју појам географска карта, меридијан, паралела, екватор и гринич (при обради користити глобус, карту света) -Оспособити ученике да самостално одређују географску ширину и дужину карти и глобусу (указати на корелацију са математиком). -Оспособити ученике да тумаче различите картографске знаке, да читају и анализирају општегеографске и тематске карте, објаснити начине представљања рељефа на картама.

			<p>рељефа на карти</p> <p>Подела карата према садржају и величини размера</p> <p>Оријентација у простору и оријентација карте, мерење на карти, сателитски навигациони систем</p>	<p>Рад с подацима и информацијама</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>-Оспособити ученике за оријентацију у простору повезивањем већ постојећих знања о начинима оријентације помоћу Сунца, маховине...а такође оспособити ученике за оријентацију помоћу компаса и ГПС уређаја.</p>
3.	<p>- доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора;</p> <p>- анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света;</p> <p>- анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група;</p>	<p>СТАНОВНИШТВО (70+3=10)</p>	<p>Основни појмови о становништву: демографски развитак и извори података о становништву</p> <p>Број и распоред становништва на Земљи</p> <p>Природно кретање становништва</p> <p>Миграције становништва</p> <p>Структуре становништва: биолошке и друштвено-економске</p> <p>Савремени демографски процеси у Србији, Европи и свету</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p> <p>Рад с подацима и информацијама</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>-Упознати ученике са одликама и факторима демографског развитака, распоредом становништва на Земљи као и његовим структурним обележијима (нагласак да буде на обради основних појмова о становништву, значају његовог проучавања, као и основним изворима података)</p> <p>-Код ученика развијати свест о значају улоге човека у простору у коме живи</p> <p>-Указати на значај миграционих кретања за савремени демографски развитак</p> <p>-Указати на различите социјалне, етничке и културне групе као важан корак у подстицању толеранције и солидарности.</p> <p>-Приликом обраде садржаја користити географске крте, различите тематске карте, дијаграме, графиконе</p>

<p>4.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - анализира географски положај насеља; - објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету; - доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима; 	<p>НАСЕЉА (40+3=7)</p>	<p>Појам и настанак првих насеља</p> <p>Положај и географски размештај насеља</p> <p>Величина и функције насеља</p> <p>Типови насеља</p> <p>Урбанизација</p> <p>Град – унутрашња структура и односи са околним простором</p> <p>Село и рурални процеси</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p> <p>Рад с подацима и информацијама</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>-Упознати ученике са основним појавама и процесима у развоју насеља у Србији, Европи и свету (нагласити корелацију са историјом).</p> <p>-Помоћи ученицима да се упознају са основним квантитативним показатељима (нпр:популациона величина градова)</p> <p>-Објаснити најосновнију поделу насеља и указати на функције насеља.</p> <p>-Акцент ставити на процесе у развоју насеља (урбанизација, депопулација, деаграризација)</p>
<p>5.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; - доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине; вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету; 	<p>ПРИВРЕДА (70+5У=12)</p>	<p>Привреда, привредне делатности и сектори привреде</p> <p>Пољопривреда и географски простор</p> <p>Индустрија и географски простор</p> <p>Саобраћај, туризам и географски простор</p> <p>Ванпривредне делатности</p> <p>Развијени и неразвијени региони и државе и савремени геоекономски односи у свету</p> <p>Концепт одрживог развоја</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p> <p>Рад с подацима и информацијама</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>-Упознати ученике са основним појмовима о привреди, факторима развоја привреде и појединих делатности као и утицајем привреде на географски простор.</p> <p>-Оспособити ученике да анализирају утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности.</p> <p>-Указати на то како развој утиче на квалитет животне средине, шта је одрживи развој и због чега је значајан.</p>

6.	<p>- објасни политичко-географску структуру државе; - представи процесе који су довели до формирања савремене политичкогеографске карте света;</p>	<p>ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ (90+7У=16)</p>	<p>Појам и настанак првих држава Географски положај државе Величина и компактност територије државе Појам и функција државних граница Главни град Облик владавине Политичкогеографска карта Европе после Другог светског рата Политичкогеографска карта света после Другог светског рата</p>	<p>Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Рад с подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција</p>	<p>-Упознати ученике са политичкогеографским карактеристикама државе, дефинисати појам државе, њене елементе и указати на време и место настанка првих држава у свету. -Ставити акценат на мотиве (интересе) интеграционих процеса. -Указати на значајне међународне организације (ЕУ,УН,НАТО пакт...)</p>
7.	<p>- објасни како се издвајају географске регије; илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе.</p>	<p>ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ (70+4У=11)</p>	<p>Географске регије и регионална географија Положај и границе Европе Природне карактеристике Европе Становништво Европе Насеља Европе. Привреда Европе Географске регије Европе</p>	<p>Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Рад с подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција</p>	<p>-Указати ученицима на могућност примене знања из опште (физичке и друштвене) географије у регионалној географији. -Упознати ученике са основним појмовима о континенту (географски положај, границе и величина, природне и друштвене одлике, регије)</p>

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	
У зависности од садржаја наставе и учења посебно ће се реализовати међупредметно повезивање са следећим предметима:	
<ul style="list-style-type: none"> – Биологија (Порекло и разноврсност живота) – Историја (Основи проучавања прошлости) – Математика (Природни бројеви и дељивост) – Информатика и рачунарство(Дигитална писменост) – Ликовна култура (Облик и Визуелно споразумевање, Простор) – Физика (Кретање) – Музичка култура (Слушање музике) 	
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ	
АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	Активно учествују у реализацији часа, записује, анализира, дискутује, показује, примењује, закључује, учествује у тимском и групном раду, процењује наставу, рад других ученика и сопствени рад.
АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	Организује час, презентује наставне садржаје ангажујући ученике, водећи рачуна о претходним знањима која поседују, демонстрира, користи ИКТ – презентације, приказе, снимке, прилоге, демонстрирање; подстиче ученика на активно учешће, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика.

Међупредметно повезивање биће детаљно разрађено у оперативним плановима рада, као и током тематског дана или тематске недеље, а обухваћено је и у пројектној настави и географској секцији.

Провера остварености стандарда ученичких постигнућа (остварености исхода)					
		Шта пратимо	Поступак и инструменти оцењивања	Критеријуми	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених	Процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и	Оцену одличан(5) добија ученик који:	Формативно оцењивање:	Број јављања:	Свакодневно бележење током године
		<ul style="list-style-type: none"> – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; 	<ul style="list-style-type: none"> свакодневно бележење активности ученика начасу у свеску евиденције наставника/е-дневник 	<ul style="list-style-type: none"> За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5 Коне зна одговор- 	
			-Комисија ученика и наставница	Учесталост јављања начасу по месецима	Пресек стања на полугодишту

		– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.			(сваких16 часова)
		Оценуврлодобар(4) добијаучениккоји: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	-Усмено одговарање	Свеобухватност одговора Хронолошка и појмовна прецизност Сналажење на карти Хоризонталној вертикалној повезивање градива Самосталностуодговарању	Попотреби, барједному полугодишту
			–Редовност –доношењадомаћег –Ученициводе евиденцију	За три недоношењадомаћег-1 усвеску, а након опоменеи у дневник За редовнодоношење домаћег задатка-5	Свакодневно токомгодине, праћење/ пресек стања за тромесечје
		Оценудобар(3) добијаучениккоји: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	Квизна јахуу,или другион-лајнквиз	Првопласирани +5 Другопласирани ++ Трећепласирани +	Поједному полугодишту
		Оценудовољан(2) добијаучениккоји: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	Прегледањесвески	Уредност Све забележеноса часова	На крају наставне јединице
			Писане провере Ученици дају самопроцену оцене	Бодовање: 40-54%-2 55-69%-3 70-84%-4 85-100%-5	Након сваке теме (4провере које се раде цеочас -подве у полугодиштуи бардве провере до15 минута-једнау првоми другом полугодишту

		<p>Недовољан (1) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; - не изводи закључке који се заснивају на подацима; - критички не расуђује; - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање. 	<p>- Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)</p>	<p>Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...)</p>	<p>По потреби</p>
			<p>Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)</p>	<p>Прва три пара која прва ураде задатак добијају +5 Сви парови који ураде задатак добијају+ Парови који не раде задато на часу добијају -</p>	<p>По потреби</p>
			<p>Сналажење на карти</p>	<p>За показаних 5 појмова за један минут оцена 5 За 4 -4 3-3 2-2</p>	<p>У току школске године</p>
<p>Ангажовање ученика у настави.</p>	<p>Одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави.</p>	<p>- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.(5)</p> <p>- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.(4)</p> <p>- показује делимични степен активности и ангажовања(3)</p>	<p>Вођење евиденције од стране наставника о: -Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) -Успешности угрупном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) -Учешћу на такмичењима -Посета културно-историјским</p>	<p>Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано -Учесталост јављања и активност по месецима -Учествује и израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада -Број и квалитет добровољног</p>	<p>-Пресек стања по тромесечјима</p>

		– показује мањи степен активности и ангажовања.(2)	институцијама и догађајима -Несебичном пружању помоћи другим ученицима	учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)	
		– не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1)	-Израда паноа, ППТ, различитих врста излагања	-Спреман је да помогне другима -Иницијатива и квалитет продукта	

НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА

На почетку наставне године врши се иницијално тестирање. Оно се не оцењује. Предвиђен је и полугодишњи (децембар или јануар) и завршни тест (крај школске године) којима се проверава оствареност исхода и стандарда.

ПРОЦЕНА ОСТВАРЕНОСТИ СТАНДАРДА

У току школске године биће реализоване две процене остварености стандарда: на крају првог полугодишта и на крају школске године (ова процена обухвата читаво градиво). Ученици ће решавати тестове израђене по стандардима, који ће се састојати од дванаест питања и то: 6 на основном, 4 на средњем и 2 на Напредном нивоу. Ученици ће радити тест подељени у две групе. Резултати ће бити приказани табеларним приказом процене остварености стандарда по нивоима. У тестовима ће преовладавати задаци отвореног типа.

СТАНДАРДИ

редни број теме	ТЕМА/ОБЛАСТ	СТАНДАРДИ
I	ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА	<p>ГЕ.1.1.1. разме појам оријентације и наводи начине оријентисања</p> <p>ГЕ.1.1.2. описује начине представљања Земљине површине (глоб и географска карта)</p> <p>ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред</p> <p>ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и гране</p> <p>ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе</p> <p>ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике</p> <p>ГЕ.2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице - објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на некој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање (природно и механичко) и структуре становништва</p> <p>ГЕ.2.3.2. именује међународне организације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст)</p> <p>ГЕ.2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије</p> <p>ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове регије</p> <p>ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама географских чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе географске карте</p> <p>ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља</p> <p>ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности</p> <p>ГЕ.3.4.1. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије</p> <p>ГЕ.3.4.2. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји географске регије</p> <p>ГЕ.3.4.3. објашњава географске везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји регије</p>

II	ГЕОГРАФСКА КАРТА	<p>ГЕ.1.1.1. разме појам оријентације и наводи начине оријентисања</p> <p>ГЕ.1.1.2. описује начине представљања Земљине површине (глоб и географска карта)</p> <p>ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред</p> <p>ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и гране</p> <p>ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе</p> <p>ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике</p> <p>ГЕ.2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице - објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на некој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање (природно и механичко) и структуре становништва</p> <p>ГЕ.2.3.2. именује међународне организације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст)</p> <p>ГЕ.2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије</p> <p>ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове регије</p> <p>ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама географских чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе географске карте</p> <p>ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља</p> <p>ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности</p> <p>ГЕ.3.4.1. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије</p> <p>ГЕ.3.4.2. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји географске регије</p> <p>ГЕ.3.4.3. објашњава географске везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји регије</p>
III	СТАНОВНИШТВО	<p>ГЕ.1.1.1. разме појам оријентације и наводи начине оријентисања</p> <p>ГЕ.1.1.2. описује начине представљања Земљине површине (глоб и географска карта)</p> <p>ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред</p> <p>ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и гране</p> <p>ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе</p> <p>ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике</p> <p>ГЕ.2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице - објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом</p>

		<p>ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на немој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање (природно и механичко) и структуре становништва</p> <p>ГЕ.2.3.2. именује међународне организације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст)</p> <p>ГЕ.2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије</p> <p>ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове регије</p> <p>ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама географских чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе географске карте</p> <p>ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља</p> <p>ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности</p> <p>ГЕ.3.4.1. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије</p> <p>ГЕ.3.4.2. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји географске регије</p> <p>ГЕ.3.4.3. објашњава географске везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји регије</p>
IV	НАСЕЉА	<p>ГЕ.1.1.1. разме појам оријентације и наводи начине оријентисања</p> <p>ГЕ.1.1.2. описује начине представљања Земљине површине (глоб и географска карта)</p> <p>ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред</p> <p>ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и гране</p> <p>ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе</p> <p>ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике</p> <p>ГЕ.2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице - објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на немој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање (природно и механичко) и структуре становништва</p> <p>ГЕ.2.3.2. именује међународне организације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст)</p> <p>ГЕ.2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије</p> <p>ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове регије</p> <p>ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама географских чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе географске карте</p> <p>ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља</p> <p>ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности</p> <p>ГЕ.3.4.1. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије</p> <p>ГЕ.3.4.2. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји географске регије</p> <p>ГЕ.3.4.3. објашњава географске везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји регије</p>

V	ПРИВРЕДА	<p>ГЕ.1.1.1. разме појам оријентације и наводи начине оријентисања</p> <p>ГЕ.1.1.2. описује начине представљања Земљине површине (глоб и географска карта)</p> <p>ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред</p> <p>ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и гране</p> <p>ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе</p> <p>ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике</p> <p>ГЕ.2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице - објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на некој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање (природно и механичко) и структуре становништва</p> <p>ГЕ.2.3.2. именује међународне организације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст)</p> <p>ГЕ.2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије</p> <p>ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове регије</p> <p>ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама географских чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе географске карте</p> <p>ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља</p> <p>ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности</p> <p>ГЕ.3.4.1. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије</p> <p>ГЕ.3.4.2. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји географске регије</p> <p>ГЕ.3.4.3. објашњава географске везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји регије</p>
---	----------	---

VI	ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ	<p>ГЕ.1.1.1. разме појам оријентације и наводи начине оријентисања</p> <p>ГЕ.1.1.2. описује начине представљања Земљине површине (глоб и географска карта)</p> <p>ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред</p> <p>ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и гране</p> <p>ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе</p> <p>ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике</p> <p>ГЕ.2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице - објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на некој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање (природно и механичко) и структуре становништва</p> <p>ГЕ.2.3.2. именује међународне организације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст)</p> <p>ГЕ.2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије</p> <p>ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове регије</p> <p>ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама географских чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе географске карте</p> <p>ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља</p> <p>ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности</p> <p>ГЕ.3.4.1. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије</p> <p>ГЕ.3.4.2. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји географске регије</p> <p>ГЕ.3.4.3. објашњава географске везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји регије</p>
----	-------------------------------	---

VII	ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ	<p>ГЕ.1.1.1. разме појам оријентације и наводи начине оријентисања</p> <p>ГЕ.1.1.2. описује начине представљања Земљине површине (глоб и географска карта)</p> <p>ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред</p> <p>ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и гране</p> <p>ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе</p> <p>ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике</p> <p>ГЕ.2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице - објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на некој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање (природно и механичко) и структуре становништва</p> <p>ГЕ.2.3.2. именује међународне организације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст)</p> <p>ГЕ.2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије</p> <p>ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове регије</p> <p>ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама географских чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе географске карте</p> <p>ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља</p> <p>ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности</p> <p>ГЕ.3.4.1. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије</p> <p>ГЕ.3.4.2. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји географске регије</p> <p>ГЕ.3.4.3. објашњава географске везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји регије</p>
-----	-------------------	---

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

Пројектна настава ће бити реализована кроз све наставне теме. Она треба да помогне ученицима да правилно географски посматрају и уочавају природне и друштвене објекте, појаве и процесе у државама Европе, чиме ће се подстаћи радозналост деце и самостално истраживање. Она ће помоћи ученицима да користе статистички материјал који је систематизован у табелама, карте, као и различите изворе знања. Пројектна настава је у циљу достизања исхода који се односе на функционално знање ученика.

НЕКИ ОД ПРЕПОРУЧЕНИХ НАЧИНА ПРИЛАГОЂАВАЊА ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОБРАЗОВНА ПОДРШКА:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

ДОДАТНА НАСТАВА: Циљ је упућивање ученика који показују веће интересовање и жељу за новим сазнањима како да превазиђу оквире предвиђене планом и програмом, како да израде и представе презентације географских појава и процеса, размене мишљење и изведу закључке о географским одликама различитог типа.

Садржаји програма	Број часова	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин поступци остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА	Број часова зависи од одељења и потреба	- посматрају, разговарају, постављају питања	- упућује - подтиче на радозналост и самостални рад - одговара на питања	- фронтални - индивидуални - групни	Оспособљавање за учење повезивањем демонстрацијом

ГЕОГРАФСКА КАРТА		<ul style="list-style-type: none"> - посматрају, - разговарају, - описују, - упоређују 	<ul style="list-style-type: none"> - упућује - подстиче на размишљање, логичко закључивање и упоређиваље - подтиче на радозналост и самостални рад - одговара на питања 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни 	Оспособљавање за учење повезивањем и упоређивањем, демонстрација
СТАНОВНИШТВО		<ul style="list-style-type: none"> - посматрају, -разговарају, -описују, -упоређују - уочавају - закључују - препознају 	<ul style="list-style-type: none"> -упућује - подстиче на размишљање, логичко закључивање и упоређиваље - подтиче на радозналост и самостални рад - одговара на питања - усмерава и прати активности ученика 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни 	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем и демонстрацијом
НАСЕЉА		<ul style="list-style-type: none"> - посматрају, -разговарају, -описују, -упоређују - уочавају - закључују - препознају 	<ul style="list-style-type: none"> -упућује - подстиче на размишљање, логичко закључивање и упоређиваље - подтиче на радозналост и самостални рад - одговара на питања - усмерава и прати активности ученика 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни 	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем и демонстрацијом
ПРИВРЕДА		<ul style="list-style-type: none"> - посматрају, -разговарају, -описују, -упоређују - уочавају - закључују - препознају 	<ul style="list-style-type: none"> -упућује - подстиче на размишљање, логичко закључивање и упоређиваље - подтиче на радозналост и самостални рад - одговара на питања - усмерава и прати активности ученика 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни 	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем и демонстрацијом
ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИЈСКИ ПРОЦЕСИ		<ul style="list-style-type: none"> - посматрају, -разговарају, -описују, -упоређују - уочавају - закључују - препознају 	<ul style="list-style-type: none"> -упућује - подстиче на размишљање, логичко закључивање и упоређиваље - подтиче на радозналост и самостални рад - одговара на питања - усмерава и прати активности ученика 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни 	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем и демонстрацијом
ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА		<ul style="list-style-type: none"> - посматрају, - разговарају, - описују, - упоређују - уочавају и израђују презентације 	<ul style="list-style-type: none"> - упућује - подстиче на размишљање, логичко закључивање и упоређиваље - подтиче на радозналост и самостални рад - одговара на питања - усмерава и прати активности ученика 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни 	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем и демонстрацијом

ДОПУНСКА НАСТАВА: Циљ је пружање подршке ученицима који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умећа и вештина из наставног градива

Садржај програма	Број часова	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин поступци остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА	Број часова зависи од одељења и потреба ученика	Слушају, питају	- подстиче на усвајање знања - мотивише за рад - методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	- фронтални - индивидуални	Боље разумевање градива
ГЕОГРАФСКА КАРТА		Слушају, питају	- подстиче на усвајање знања - мотивише за рад - методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	- фронтални - индивидуални	Боље разумевање градива
СТАНОВНИШТВО, НАСЕЉА И ПРИВРЕДА		Слушају, питају, упоређују	- подстиче на усвајање знања - мотивише за рад - методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	- фронтални - индивидуални	Боље разумевање и уочавање
РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ		Слушају, питају, упоређују	- подстиче на усвајање знања - мотивише за рад - методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	- фронтални - индивидуални	Боље разумевање градива и уочавање разлика

ГЕОГРАФСКА СЕКЦИЈА

ГЕОГРАФСКА СЕКЦИЈА:

Недељни фонд часова: 1

Годишњи фонд часова: 36

ЦИЉИ ЗАДАЦИ:

- Разумевање појава, процеса и односа у природи и друштву.
- Развијање способности за активно стицање знања кроз истраживање.
- Развијање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности у мишљењу .
- Развијање логичког и апстрактног мишљења.
- Схватање повезаности природних и друштвених појава.
- Развијање свести о потреби заштите природе.
- Развијање вештина обнове и унапређења животне средине
- Развијање радних навика и склоности ка изучавању природних наука

ОПШТИ САДРЖАЈИ ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Човек и географија	- слушају и повезују - упознају и схватају - усвајају	- презентују наставни садржај - подстичу на размишљање, повезивање, закључивање и примену знања	- дијалогска - демонстративна - илустративна - Еколошке радионице; - Коришћењем савремених наставних средстава путем презентација ;
Васиона	- повезују практично и теоретско знање - представљају резултате и продукте свога рада на сајту школе , у холу школе,	- прати и усмерава рад ученика - подстичу свест о значају примарне селекције	- Приказивање дечјих радова кроз изложбе - Пријављивање и учешће у раду географске секције је добровољно. - Рад по групама у кабинету и на терену.
Планета Земља	- учествују у радионицама - учествују у вршњачкој едукацији - сарађују са другим секцијама у школи	- организује радионице и практичан рад ученика - организују сарадњу са осталим школама и сарадњу са институцијама локалне самоуправе	- Коришћењем савремених наставних средстава и прављење презентација. - Приказивањем стеченог знања презентацијама и постављање резултата рада на сајту школе. - Посетама одређеним институцијама. - Заједнички рад са сродним секцијама

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ГЕОГРАФСKE СЕКЦИЈЕ

Програм ће бити реализован у сарадњи са заинтересованим наставницима школе, другим секцијама, Музејем, Историјским Архивом из Ужица, Народном библиотеком итд...

У секцију ће бити укључени ученици 5, 6, 7. и 8. разреда